

Treasurystatuut Oldenzaal 2018

Begrippenkader

In dit Treasurystatuut wordt verstaan onder:

1. **Derivaten:** Financiële instrumenten in de vorm van een contract waarin de voorwaarden zijn vastgelegd waartegen een transactie op een bepaald moment zal of kan plaatsvinden. Derivaten worden onder andere gebruikt om renterisico's te sturen en financieringskosten te minimaliseren
2. **Financiering:** Het aantrekken van financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar. Deze middelen kunnen bestaan uit zowel eigen vermogen als vreemd vermogen;
3. **Geldstromenbeheer:** Alle activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten te transfereren zowel binnen de organisatie zelf als tussen de organisatie en derden (het zogenaamde betalingsverkeer);
4. **Intern liquiditeitsrisico:** De risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitsplanning en meerjarige investeringsplanningen waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen;
5. **Kasbeheer:** Het beheer van de bankrekeningen en het beheren en afsluiten van leningen met een looptijd tot één jaar;
6. **Kasgeldlimiet:** Een bedrag op basis van de Wet fido ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal (de totale lasten van de programmabegroting) van de gemeente bij aanvang van het jaar;
7. **Koersrisico:** Het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen;
8. **Kredietrisico:** De risico's op de waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij als gevolg van insolventie of deficit;
9. **Liquiditeitenbeheer:** Het financieren en uitzetten van middelen voor een periode tot één jaar;
10. **Liquiditeitsplanning:** Een gestructureerd overzicht van de toekomstige inkomsten en uitgaven van de gemeente ingedeeld per tijdseenheid;
11. **Medium term note:** Verhandelbare schuldbekentenis aan toonder met gestandaardiseerde voorwaarden. Dit financieringsinstrument heeft een looptijd tussen 2 en 30 jaar;
12. **Renterisico:** De mate waarin het saldo van rentelasten en rentebaten van de gemeente verandert door wijzigingen in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van één jaar of langer;
13. **Renterisiconorm:** Een bij aanvang van enig (begrotings-)jaar op basis van de Wet fido gefixeerd percentage van het totaal van de vaste schuld van de gemeente dat bij de realisatie niet mag worden overschreden;
14. **Rentetypische looptijd:** Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare, constante rentevergoeding;
15. **Rentevisie:** Toekomstverwachting over de renteontwikkeling;
16. **Saldobeheer:** Het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen;
17. **Schatkistbankieren:** De verplichting om overtollige liquide middelen aan te houden in 's Rijks schatkist (wijziging wet Fido in 2013);
18. **Treasurer:** Medewerker die verantwoordelijk is voor het beheren van de geldstromen binnen de organisatie;
19. **Treasuryfunctie:** De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De financieringsfunctie bestaat uit drie deelfuncties: risicobeheer, gemeentefinanciering, kasbeheer;
20. **Uitzetting:** Het tijdelijk toevertrouwen van liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen. Kortlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode tot één jaar en langlopende uitzettingen op een periode van één jaar of langer;
21. **Vermogensbeheer:** Het beheren en afsluiten van leningen met een looptijd langer dan één jaar en het beheren en afsluiten van waardepapieren;
22. **Wet fido:** Wet financiering decentrale overheden.

Artikel 1. Doelstellingen en uitgangspunten van de treasuryfunctie

De doelstellingen van de financieringsfunctie zijn:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten en bancaire diensten tegen acceptabele condities;

2. Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en valutarisico's;
3. Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
4. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van respectievelijk de Wet fido ,de regeling schatkistbankieren decentrale overheden, de limieten en richtlijnen van dit Treasurystatuut. De algemene uitgangspunten van het uitzetten en aantrekken van middelen:
5. De gemeente kan uitsluitend ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak leningen aangaan, middelen uitzetten of garanties verlenen. De publieke taak zelf wordt niet in de Wet fido omschreven, het is de gemeenteraad die de publieke taak bepaalt.
6. De gemeente kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatig risico;
7. Het prudente karakter van de in lid 5 en 6 genoemde financiële transacties wordt gewaarborgd middels de richtlijnen en limieten van dit Treasurystatuut.

Artikel 2. Risicobeheer garanties en leningen

1. De gemeente is bereid als borg garant te staan voor door derden elders aangegane geldleningen, als daarmee de uitoefening van de publieke taak wordt gediend;
2. Ter beperking van het financieel risico wordt geen garantie verstrekt indien een beroep kan worden gedaan op een voorziening in de vorm van een (nationaal) waarborgfonds;
3. Specifiek voor sport geldt dat er wordt samengewerkt met de Stichting Waarborgfonds Sport. Zonder medewerking van dit Fonds wordt in beginsel geen garantie verstrekt door de gemeente;
4. Voor garantie komen alleen onroerende zaken in aanmerking, overig bestedingsdoelen zijn uitgesloten;
5. Een garantie wordt niet verstrekt indien geldnemer structureel niet in staat is de verschuldigde rente en aflossing te dragen. Vooraf wordt informatie ingewonnen over de financiële positie en kredietwaardigheid van de betreffende partij;
6. Indien een garantie wordt verstrekt, strekt deze alleen tot zekerstelling aan de geldverstrekker van de betaling van rente en aflossing indien een geldnemer in gebreke is gebleven;
7. In een garantie wordt geen afstand gedaan van de voorrechten die wettelijk aan een borg toekomen;
8. In een garantie worden geen bedingen opgenomen die de aansprakelijkheid van de gemeente verhogen of uitbreiden boven of naast de betaling van rente en aflossing;
9. De gemeente zelf verstrekt geen leningen.

Artikel 3. Renterisicobeheer

1. De kasgeldlimiet wordt conform de Wet fido niet overschreden;
2. De renterisiconorm wordt conform de Wet fido niet overschreden;
3. Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
4. De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
5. De rentevisie van de gemeente wordt gebaseerd op de rentevisie van vooraanstaande financiële instellingen waaronder de huisbankier;
6. Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Artikel 4. Koersrisicobeheer

1. De gemeente beperkt de koersrisico's op uitzettingen uit hoofde van treasury. Bij uitzettingen dient minimaal de hoofdsom te zijn gegarandeerd;
2. Beleggingen in aandelen of daaraan verwante beleggingsproducten worden uitsluitend gedaan voor de uitoefening van de publieke taak.

Artikel 5. Kredietrisicobeheer

1. Overtollige liquide middelen worden, met uitzondering van het drempelbedrag van 0,75% van het begrotingstotaal, aangehouden bij 's Rijks schatkist.
2. In afwijking van het eerste lid is het decentrale overheden wel toegestaan om overtollige liquide middelen uit te zetten bij andere openbare lichamen met dien verstande dat er geen financiële toezichtrelatie mag bestaan tussen de openbare lichamen.
3. Bij het uitzetten van middelen voor een periode langer dan drie maanden dienen minimaal twee offertes aangevraagd te worden waaronder bij de huisbankier.

Artikel 6. Intern liquiditeitsrisicobeheer

De gemeente beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar treasury-activiteiten te baseren op de liquiditeitsplanning.

Artikel 7. Valutarisicobeheer

Valutarisico's worden in de gemeente uitgesloten door uitsluitend middelen uit te zetten, gelden aan te trekken of te garanderen in euro's

Artikel 8. Financiering

Bij het aantrekken van financieringen voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

1. Financieringen worden enkel aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak;
2. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen te gebruiken teneinde de renterisico's te minimaliseren en het renteresultaat te optimaliseren;
3. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van financieringen zijn onderhandse geldleningen en medium term notes (MTN);
4. De gemeente vraagt offertes op bij minimaal twee instellingen waaronder de huisbankier, alvorens een financiering wordt aangetrokken.

Artikel 9. Relatiebeheer

De gemeente beoogt het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten en hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

1. Bankrelaties en hun bancaire condities worden periodiek doch ten minste eens per vijf jaar beoordeeld;
2. Bankrelaties dienen wat betreft hun kredietwaardigheid minimaal te voldoen aan een A rating (single A);
3. Financiële instellingen (kredietinstellingen, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen) dienen onder Nederlands toezicht, zoals De Nederlandsche Bank, Autoriteit Financiële Markten en de Verzekeringkamer, of anderszins EU-toezicht te vallen.

Artikel 10. Geldstromenbeheer

Teneinde de kosten van het geldstromenbeheer te minimaliseren wordt:

1. Het liquiditeitsgebruik beperkt door de geldstromen op gemeenteniveau op elkaar en de liquiditeitsplanning af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen;
2. Het betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd door één bank.

Artikel 11. Saldo- en liquiditeitenbeheer

Voor het saldobehoor en het liquiditeitenbeheer gelden de volgende specifieke richtlijnen:

1. De gemeente concentreert haar liquiditeiten binnen één stelsel van saldo- en rentecompensatie bij de huisbankier;
2. Indien er een liquiditeitsbehoefte ontstaat kan de gemeente kortlopende middelen aantrekken;
3. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeld en krediet op rekening courant;
4. Toegestane instrumenten bij het uitzetten van gelden voor een periode korter dan één jaar zijn daggeld, en deposito's waarbij artikel 5 lid 1 van toepassing is;
5. Bij het extern uitzetten van gelden korter dan één jaar zijn slechts de in artikel 6 genoemde tegenpartijen toegestaan;
6. De gemeente vraagt offertes op bij minimaal twee instellingen waaronder de huisbankier, alvorens kortlopende middelen worden aangetrokken voor een periode langer dan drie maanden.

Artikel 12. Uitgangspunten administratieve organisatie en intern beheer

De uitvoering van de treasuryfunctie is ondergebracht bij het team financiën. De administratieve organisatie en de interne beheersmaatregelen waarborgen dat:

1. Alle transacties zodanig verwerkt worden dat controle op genoemde zaken mogelijk is;
2. De uitvoering rechtmatig en doelmatig is;
3. De treasury-activiteiten adequaat kunnen worden uitgevoerd en bijgestuurd;
4. De risico's beheerst kunnen worden;
5. De juistheid, tijdigheid en volledigheid van de informatie verzekerd is.

Artikel 13. Verantwoordelijkheden

Functie	Verantwoordelijkheden
De gemeenteraad	<ul style="list-style-type: none"> • Het vaststellen van de globale richtlijnen van de financieringsfunctie onderdeel uitmakende van de Financiële verordening art. 212 gemeentewet; • Het vaststellen en houden van toezicht op het treasurybeleid en de uitvoering hiervan aan de hand van de financieringsparagraaf in de programmabegroting en de jaarstukken.
Het college	<ul style="list-style-type: none"> • Het opstellen en vastleggen van regels in het Treasurystatuut, ter uitvoering van de financieringsfunctie zoals bepaald in de Financiële verordening art. 212 gemeentewet; • Het uitvoeren van het treasurybeleid zoals vastgelegd in dit Treasurystatuut (formele verantwoordelijkheid); • Het rapporteren aan de gemeenteraad over de uitvoering van het treasurybeleid door het opnemen van een financieringsparagraaf in zowel de programmabegroting als de jaarstukken.
Directie	<ul style="list-style-type: none"> • Het (laten) uitvoeren van het treasurybeleid
Domeinmanager bedrijfsvoering	<ul style="list-style-type: none"> • Treasury-activiteiten; • Het uitvoeren en juist verantwoorden van de aan hem/haar gemandateerde Treasury-activiteiten conform het Treasurystatuut; • Het autoriseren van het aantrekken van middelen via onderhandse leningen en medium term notes en het uitzetten van middelen langer dan 1 jaar; • Opdrachtgever interne controle; • Halfjaarlijkse rapportage aan de eindverantwoordelijke directie.
De budgethouders/kredietbewakers	<ul style="list-style-type: none"> • Tijdig aanleveren van betrouwbare operationele informatie over toekomstige uitgaven en ontvangsten.
De treasurer	<ul style="list-style-type: none"> • Het vervaardigen en bewaken van de liquiditeitsplanning op korte en lange termijn; • Het bewaken van de liquiditeitspositie op korte en lange termijn; • Het uitvoeren van het risicobeheer, kasbeheer en gemeentefinanciering conform dit Treasurystatuut; • Het voorbereiden van beleidsvoorstellen op treasury-gebied; • Het onderhouden van contacten met banken, geldmakelaars en overige financiële instellingen; • Het vastleggen van de treasury-activiteiten; • Het aanleveren van tijdige, volledige en betrouwbare gegevens aan de administratie; • Het afleggen van verantwoording aan teamleider over de uitvoering van de aan hem/haar gemandateerde activiteiten; • Het initiëren van activiteiten op het gebied van treasury. • Het voorbereiden en afhandelen van het aantrekken/ uitzetten van gelden in het kader van het saldo- en liquiditeitenbeheer; • Het voorbereiden van het aantrekken van middelen via onderhandse geldlening en medium term notes alsmede het uitzetten van middelen voor een periode langer dan 1 jaar; • De zorg voor de afhandeling van het betalingsverkeer.
Teamleider financiën	<ul style="list-style-type: none"> • Het afleggen van verantwoording aan de domeinmanager bedrijfsvoering over de uitvoering van de aan hem/haar team gemandateerde activiteiten; • Het autoriseren van het aantrekken en uitzetten van gelden in het kader van het saldo- en liquiditeitenbeheer.
Financieel/ administratief medewerkers van het team financiën	<ul style="list-style-type: none"> • Het juist en volledig administreren van de bezittingen, schulden, rechten, inkomsten, uitgaven, ontvangsten en betalingen in de financiële administratie
De externe accountant	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseren en controleren omtrent de feitelijke naleving van het Treasurystatuut.

Beleidsmedewerker	<ul style="list-style-type: none"> Tijdig en volledig informeren over de verleende garantiestelling aan de treasurer.
-------------------	--

Artikel 14. Bevoegdheden

In onderstaande tabel staan de bevoegdheden met betrekking tot treasury-activiteiten weergegeven. In geval van afwezigheid is diens plaatsvervanger de bevoegd functionaris.

Taak	Bevoegd functionaris (voorbereiding)	Bevoegd functionaris (autorisatie)	Registratie
Saldo-, liquiditeiten- en geldstromenbeheer			
Het uitzetten van middelen via daggeld en deposito voor een periode tot één jaar	Treasurer	Teamleider financiën	Financiële administratie
Het aantrekken van middelen via daggeld of kasgeld voor een periode tot één jaar	Treasurer	Teamleider financiën	Financiële administratie
Bankrelatiebeheer			
Bankrekeningen openen/sluiten/wijzigen en condities afspreken	Treasurer	Domeinmanager Bedrijfsvoering	Financiële administratie
Risicobeheer			
Het garanderen van middelen uit hoofde van de publieke taak	Beleidsmedewerker (van het betreffende taakveld)	Domeinmanager van het betreffende taakveld, voor garanties tot € 100.000,00, daarboven het college	Financiële administratie
Financiering en uitzetting			
Het aantrekken van middelen via onderhandse leningen en medium term notes	Treasurer	Domeinmanager Bedrijfsvoering	Financiële administratie
Het uitzetten van middelen betrekking hebben op een periode van één jaar of langer	Treasurer	Domeinmanager Bedrijfsvoering	Financiële administratie

Artikel 15. Informatievoorziening

In onderstaande tabel opgenomen informatie dient tenminste door de bestuursorganen/functionarissen verstrekt te worden in het kader van treasury-activiteiten:

Informatie	Frequentie	Informatieverstrekker	Informatieontvanger
1. Gegevens m.b.t. toekomstige uitgaven en ontvangsten voor de liquiditeitenplanning	Kwartaal / incidenteel	Budgethouder/ kredietbewaker	Treasurer
2. Treasury-rapportage / liquiditeitenplanning	Half jaarlijks	Treasurer	Teamleider financiën
3. Financieringsparagraaf van de programmabegroting	Jaarlijks	College	Gemeenteraad
4. Financieringsparagraaf van de jaarstukken	Jaarlijks	College	Gemeenteraad
5. Informatieverstrekking zoals genoemd in art. 8 Wet fido	Incidenteel	Treasurer	Derden

---

6. Relevante informatie aangaande treasury-activiteiten	incidenteel	Teamleiderfinanciën	Wethouderfinanciën
---	-------------	---------------------	--------------------

Artikel 16. Hardheidsclausule

1. Burgemeester en wethouders kunnen in bijzondere gevallen afwijken van de bepalingen in dit Treasurystatuut. In gevallen, de uitvoering van dit statuut betreffende, waarin dit statuut niet voorziet beslissen burgemeester en wethouders;
2. Benamingen die veranderen als gevolg van een formele organisatiewijziging worden zonder separaat collegebesluit van toepassing geacht op dit Treasurystatuut en vastgelegd in een erratum.

Artikel 17. Intrekking oude Treasurystatuut

Het Treasurystatuut zoals vastgesteld in het collegebesluit van 9 maart 2010 wordt ingetrokken met ingang van 31-12-2017.

Artikel 18. Inwerkingtreding

Dit Treasurystatuut treedt in werking met ingang van 1 januari 2018.

Vastgesteld in de vergadering van 5 december 2017.

Het college van burgemeester en wethouders,

De secretaris,

De burgemeester,

Literatuurlijst

Rijksoverheid (25 juni 2015) Virtueel internet: Handreiking Treasury 2015. Geraadpleegd op 26-10-2017 via <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2015/06/25/handreiking-treasury-2015/handreiking-treasury-2015.pdf>

Overheid.nl (16-12-2013) Virtueel internet: Wet financiering decentrale overheden. Geraadpleegd op 04-10-2017 via <http://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0011987&z=2013-12-15&q=2013-12-15>

Overheid.nl (30-12-2014) Virtueel internet: Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden. Geraadpleegd op 26-10-2017 via <http://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0012076&z=2014-12-30&q=2014-12-30>

Overheid.nl (15-12-2013) Virtueel internet: Regeling schatkistbankieren decentrale overheden. Geraadpleegd op 15-10-2017 via <http://wetten.overheid.nl/BWBR0034336/2013-12-15>